

Tranes Bladet

Skåne Tranås

Juni 2020

nr 2

TranesBladet

Ansvarig utgivare:

Lars Olof Glifberg
Tranås Ungdomsförening

Redaktör:

Gunilla Blomberg
0704-86 85 49
gunilla.blomberg@telia.com

Omslagsbild:

Marie Sandgren & badkon
Foto: Gunilla

Kontakt

Ordförande:

Lars Olof Glifberg
0709-14 44 92
glifberg.1@tomelilla.nu

Tranesbladet:

c/o Gunilla Blomberg
Rosencrantzgatan 14
273 31 Tomelilla

Medlemsregister:

Anna-Lisa Olsson
0417-202 62
alo.tranes@tele2.se

Munkamöllan Logi:

Gunilla Blomberg
0417-203 30
info@munkamollan.com

Vaktmästare:

Bengt Ohlsson
0707-65 81 33

Lars Olof Glifberg

Traningar!

Detta är i sanning ett år som inga andra vi har varit med om. Munkamöllan har haft avbokningar från alla internationella gäster och i princip alla kurser, konferenser, fester, bröllop och grupper. Det innebär att föreningen blöder eftersom vi har fasta utgifter för fastigheter och personal. Vi har varit

tvungna att korttidspermittera personal och Munkamöllan är därför i dagsläget endast bemannat på förmiddagarna. Men, nu släpptes ju reserestriktionerna på två timmar och så smått ser vi en ljusning inför den senare halvan av sommaren. Dock kvarstår ju förbudet för arrangemang med mer än 50 personer, vilket gör att föreningen har varit tvungna att ställa in de traditionella evenemangen. Detta är oerhört tråkigt, men vad ska vi göra? En grillfest kan vi ha, ute, med lagom avstånd och med 49 deltagare. Tålamod och gott humör behöver vi nu. Vem vet, kanske vi får en större donation eller nåt. Hoppas kan vi alltid. Nu närmast stundar Midsommar. Stången kommer att resas men alla arrangemang är inställda. Om man själv vill packa kaffe- eller picknickkorg är det upp till var och en. Vill man sen skänka en slant till Tranås Ungdomsförening som tack för Midsommarstången emottages alla bidrag tacksamt.

Ha en härlig Midsommar!

Håll er friska!

Håll ut!

Glad Midsommar!

GRILLKVÄLL PÅ ÄNGEN! 24/7

Mixed grill med goda tillbehör.
250 kr/person för medlemmar i TUF
Bli medlem på plats 80 kr.
Alkoholfri dryck ingår, annat får medtagas.
Begränsat antal - först till Kvarn.
O.S.A senast 17/7 till Johan Rudbäck
johan@joneborg.se 0725-77 38 41

Joneborg Bil & Leksaksmuseum Skåne Tranås

Bilar och leksaker på Joneborg i Skåne Tranås

Ett 50-tal Volvobilar och andra var och en med sin historia. En stor samling av BRIO träleksaker. 50-tal trampbilar av olika fabrikat, leksaksbilar, radioapparater, lanthandel samt mycket annat från svunna tider samlat på 1500m2.

Vi har endast bokade visningar.

Kontakta Johan Rudbäck på johan@joneborg.se eller 0725-77 38 41

Byarundan åtta år

2012 var ett händelserikt år. Den femte mars blev Skåne Tranås åter egen postort. Detta firades med ridande postiljon (Rolle), tipsrunda, tal, dockteater, kaffeservering och scoutaktiviteter på torget. Inne på Tranesgården höll ornitolog Kurt Ivarsson föredrag om byns namn, tranan och våren. Till Kristi Himmelfärdshelgen var det dags för asterutplantering inför Blomsterfesten samma år. Tranås Ungdomsförening fyllde 100 år. Vandrarhuset fyllde 25 år, vilket firades den 2/6 med lunch för inbjudna, kaffe & tårta, tipsunda och tal. I samband med detta invigdes även Byarundan.

Byarundan togs fram som en del i Leaderprojektet "Skåne Tranås går vidare" och var resultatet av satsningen på kultur och hälsa. Man hade "Hälsans stig" som modell och en projektgrupp besökte bland annat Höör för att se hur man jobbat med en liknande runda där.

Byarundan i Skåne Tranås har nu åtta år på nacken och är en mycket populär promenad bland Munkamöllans gäster, konferensgupper och andra.

"Skåne Tranås är ett stycke välbevarad kulturhistoria med många spännande byggnader, händelser och livsöden. Byarundan är en del i satsningen på att dela med oss av vårt kulturarv och vår unika miljö. De centrala delarna av byn är klassade som Riksintresse för kulturmiljövården.

Om man promenerar 30 minuter varje dag och inte äter mer än tidigare, går man ner cirka ett halvt kilo per månad. Går man två kilometer om dagen blir det 75 mil på ett år och det förbränner ca tio kilo fett, förutsatt att man inte ändrar sin kost. 30 minuters fysisk aktivitet per dag ger dokumenterat bättre hälsa och ett ökat välbefinnande."

12 skyltar finns idag längs rundan.

Byarundan åtta år

Smedjan, idag populärt hotellboende med "lantlig charm". Huset är en kopia av den gamla smedjan som låg här. Tomten har varit bebyggd sedan 1600-talet. TUF köpte det gamla huset 1989 och erhöll Tomelilla kommuns Kulturpris för den nya byggnaden.

Den gamla smedjan

Korsvägen - vykort

Korsvägen, där de gamla diligensvägarna i öst-västlig och nord-sydlig riktning korsades är en historisk plats. Här fanns förr spettkaksbageri, blomsterhandel, manufakturaffär och biograf. På bion visades stumfilm med piano och dragspelsackompanjemang. Inträdet var 1:10 strax innan den lades ner 1929.

Andelsfrysen är ett levande kulturminne som är i full funktion med sina 28 boxplatser. Här låg även Tranås första Gästgivaregård som uppfördes på kunglig befallning 1684 och som brann ner 20 februari 1766. **Transegården** byggdes 1836. Den har en spännande historia som man kan läsa mera om i Tranesbladet marsnumret 2018. **Affärerna vid Torget** har en egen skylt vid

Andelsfrysen

Lanthandeln vid Torget

anslagstavlan på Torget. En stor del av inredningen från Alma Trapps affär finns att beskåda på Onslunda Hembygdsmuseum.

Klockaregården finns inte längre. Här bodde en gång en av byns viktigaste personer.

Prästlönebostället är också lite speciellt. Kyrkans jordbruk var en av de största i

Klockaren med familj

Tranås med omnejd, men är sedan 1999 friköpt från kyrkan. Arrendatorn ansvarade bland annat för skjutshället för Prästen. **Kyrkan**, som ligger nordväst om den plats där den gamla kyrkan från mitten av 1100-talet låg, byggdes 1881. Här finns bevarat den gamla kyrkokistan med inskriptionen: "Tranaas i Herrestad HaeradH Kyrkiokista, anno 1603".

Munkamöllan Logi

Munkamöllan Transegården

Festsalar & Konferens

Den tredje och fjärde maj var det fixardagar på Munkamöllan. Vi var cirka tio personer som fick gjort en massa bra saker. Flaggstängen blev tvättad, vaxad och fick ny skånsk flagga. Lyktstolpen blev slipad och målad. Muren bakom Skrädderiet mot Rosenhagen blev rengjord. Skärmtak blev tvättade och blommor blev satta. Singel flyttades och ny singel kom på plats vid nerfarten med mera. Annacarin lagade och bjöd på mat & fika båda dagarna. -Tack!

I år sponsras planterarna vid byns infarter av Munkamöllans vaktmästare Bengt Ohlsson. -Stort tack!

Storkar har siktats i byn vid ett flertal tillfällen. Denna har Catarina på Calamusgården sett och fotograferat bakom Rovans Trädgård.

FIXARDAG PÅ TRANESGÅRDEN 28/6 kl. 10

Anmäl till Lars-Olof: 0709-14 44 92
Förtäring utlovas

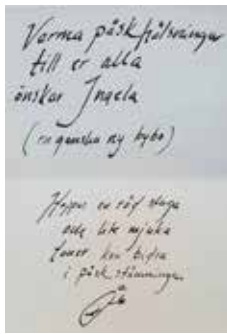
Munkamöllan Logi

Munkamöllan Transegården

Festsalar & Konferens

Precis före Påsk fick Norrevång en överraskning från en "ganska ny bybo" vid namn Ingela. En tavla med hälsningen "En röd stuga och lite mjuka toner kanske kan bidra till Påskstämningen" Påsken blev ju inte som vanligt i år och gåvan var mycket uppskattad.

De rätta svaren i tipsrundan

1. C-vitamin finns INTE i mjölk.
2. Ca 330 mjölkbönder levererar till Skånemejerier.
3. En Prästkrage finns i SM:s logga.
4. En ko kan ge ca 10 ton mjölk/år.
5. En ko har fyra magar.
6. En ko dricker ca 150 l. vatten/dygn.
7. Munkamöllan är en överfallskvarn.
8. Kons fjärde mage heter bladmagen
9. De första gästerna kom 1987.
10. Det finns ca 300 000 mjölkkor i Sv.
11. Munkamöllan har 25 rum.
12. Byarundan invigdes 2012.

Ingen hade alla rätt, men några hade fler rätt än andra!

Den 1 och 2 juni firade Munkamöllan Mjölkens Dag samt 33-årig födelsedag. Det bjöds på mjölk med kaffe och tvärtom, Radio Kristianstad var på besök och tipsrundans högvinst bestod av en rejält tilltagen badko från Skånemejerier.

Här är den lyckliga vinnaren, Theresia Larsson med dottern Thea.

Skylden med Tranås sponsorer är på plats. Gravstenen över Anders och Karna som bodde i Roms mosse har lokaliserats tack vare Sven Knutsson.

Byarundan åtta år

Friluftsaltaret syns inte lika tydligt längre eftersom träden runt omkring vuxit sig ganska höga. Detta var ett sätt att kunna hålla gudstjänster utomhus sommartid eftersom alla församlingsbor inte fick plats inne i den gamla kyrkan.

Björkarna Friluftsaltaret

Gästgivaregården då

Gästgivaregården är spännande med sina "bokskyltar", den bevarade trappan, kullerstenen och sittplatserna. På bron vid Dammen sitter en skylt om **Kvarndammen** som bland annat även handlar om meteoren som föll ner där den 12 februari 1922. **Kvarnen** har ju en spännande historia och därför finns fyra skyltar nere vid Munkamöllan vid gallret där man kan se in på kvarnhjulet. Här kan man läsa om kvarnens tillkomst, om tiden som spinneri, om Tranås Ektricitetsverk och naturligtvis hur Kvarnen blev Munkamöllan Logi.

Den bevarade trappan
Gästgivaregården

Kanske är det dags att uppdatera Byarundan. Man hade kunnat placera ut fler skyltar på kartan. Det finns ju fler hus och platser i byn som är intressanta. Dagens Calamusgården, förr Idas Café, Prästgården är det många som undrar över, Huset där Daniel Berlin krog ligger, Rosenhagen, skolan och flera av de äldre husen i byns "centrum". Många besökare i byn är helt fascinerade över charmen och uppskattar verkligen att kunna promenera och få veta lite mera om vad de passerar.

Vi hoppas ryktet har nått Er, om inte så berättar vi nu!

Den efterlängtede lilla lanthandeln med ett brett grundsortiment och många lokala varor kommer äntligen tillbaka till vår älskade by, Skåne-Tranås!

Sommaren 2020 står butiken färdig- en obemannad butik som får vår by att åter igen blomstra, samt ger närhet och förbättrad service.

Följ gärna vår resa från öde gräsplätt till färdig lanthandel, via Facebook och Instagram.

På återseende och hjärtligt välkomna hälsar vi Er
alla!

Vänligaste hälsningar

Martina Rosberg & Peter Hjelm.

AutoMat är ett helt nytt koncept som bygger på att man legitimerar sig i butiksentrén med mobilt Bank ID. Butiken är obemannad och utcheckning sker i en tydlig och snabb självscanningskassa. Eftersom butiken är obemannad kan priserna hållas på samma nivå som de stora kedjornas närbutiker.

Världskänd viking nästgårds

När boken/häftet "Herrar Ring vid (H)vitaby i Danmark - Skåne" kom ut 2005, var det kanske inte många som kände till speciellt mycket om Ragnar Lodbrok. Nu 25 år senare känner hela världen, som sett serien Vikings, till hans namn och hans söner Björn Järnsida, Ivar Benlös, Hvitsärk, Sigurd, Ubbe och dottern Gyda. Kungasonen Ragnar (Regnar) räknas till de stora hjältefigurerna i Danmarks historia och var son till Sigurd Ring, segraren i det stora Bråvallaslaget.

Regnar Sigurdson Ring gifte sig med Ladgerd (Lagertha i serien) och i samma veva reste sig skåningarna till uppror mot de Regnartrogna Sjölländarna. När han fick kännedom om upproret utrustade han ett trettio-tal skepp och seglade mot Skånes östkust och krossade skåningarna vid landsbyn Hvitaby. Sannolikt skedde sammandrabbningen närmare Grevlunda, byarna var inte så utvecklade för 1200 år sedan som idag. Halvdan Ring, Sigurd och Hilding Ring fick uppdraget att stanna kvar i området med 300 man för att se till att skåningarna höll sig lugna i framtiden.

Det är detta boken handlar om, de idag boende i området som heter Ring.

"Går vi 48 släktled tillbaka i denna jämförelsevis stabila befolkning är det mycket sannolikt att nu levande personer som har namnet Ring i slakten är släkt med hövdingar med namnet Ring som Ragnar lämnade kvar i Skåne, eller rent av med Ragnar själv och Ragnars far kung Sigurd Ring, som en gång var kung över Skåne, Danmark och Sverige.

Källan: Saxo Grammaticus "Gesta Danorum"

Den unge Saxo anlätades av Ärkebiskop Absalon som sekreterare och fick sen uppdraget att skriva ner Danmarks historia. Arbetet påbörjades kring 1190 och avslutades ca 1208. Verket skrevs på latin och har under de senaste 500 åren blivit översatt inte mindre än sex gånger till danska. Den senaste utgåvan är från 2015 och innehåller även illustrationer av kungaporträtt från medeltida adelshandskrifter. Boken är på ca 900 sidor och är uppdelad i sexton delar. I del nio kan man läsa om Regnar Lodbrok och slaget vid Hvitaby.

tryckt i mars 2005
av JK-AB
i Simrishamn.
Per Mattsson
Hans Carlsson
Jan-Erik Otterstedt
Gustav Ribbing
Gustaf Svensson

Häftet innehåller förutom en del bakgrundsbeskrivningar, även en livfull och målande beskrivning av hur man föreställde sig slaget vid Vitaby.

Det kan tyckas lite underligt att ingen har försökt ta reda på var slaget stod. Att döma av olika källor rör det sig om ett område från Grevlunda (Lunden vid gravarna) - Vitaby - Hjärmaröd. Sannolikt låg det en sjö i sänkan kring gatuköket i Vitaby. Här låg eller byggdes den runda borgen "Vallabacken" (idag skyltat fornminne) Kanske kunde man ta sig med båt en bit in på Mölleån? Efter serien Vikings har ju intresset för nordiska vikingar ökat markant och här missar man en turistmagnet "i Ragnar Lodbroks fotspår".

Hur fick Ragnar tillnamnet Lodbrok?

Brokor var föregångaren till våra dagars byxor. Ragnar skulle, enligt sägnen, döda två livsfarliga giftormar för att kunna fria till Thora som han förälskat sig i. Han lät tillverka ett par brokor i ogarvat skinn med pälsen utåt. Dessa blötte han ner och eftersom det var vinter frös de hårda så att inte ormarna kunde hugga honom.

Han lyckades döda ormarna men blev hånad för sin utstyrsel och fick då tillnamnet "Lodbrok" (ludenbyxa).

Vederkvicka

= STÄRKA, GE NYA KRAFTER

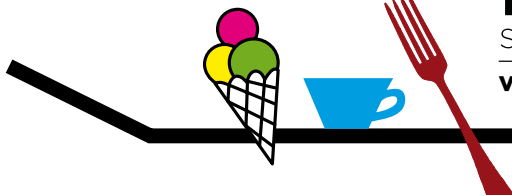
Vi är kiosken i trädgården - här kan du mätta magen, släcka törsten eller äta glass i solen. Vad kan bättre pigga upp och fylla på energin?

Väggöket har sommarmeny och i glassboden skopas det glass från Köld. Här hittar du även pinnglassen från Engelholmsglass.

SOMMARÖPPET 16/6 - 16/8

SommarTiosken har öppet tisdag-söndag kl 11-17. Välkommen att vederkvicka dig!

Sommar
TIOSKEN
SKÅNE TRANÅS
VÄGGÖK / GLASS / FIKA

Närmast stundar:

- 19 juni** - Midsommar. Arrangemang **inställt**.
Midsommarstång kommer att resas.
28 juni - 13:00 Loppmarkad - **inställd**.
4 juli - Konsert Janne Schaffer - **inställd**.
16 juli - Sommarmarknad i Tomelilla - **inställd**.

Nästa Tranesblad utkommer före Veteranträffen som är planerad till den 6 september.

Skicka gärna bilder, text och idéer.

Loppissaker kan lämnas under hela året.
ALLA är välkomna att hjälpa till med TUF:s arrangemang.

Information på
www.skanetranas.com
och på anslagstavlan

Anmäl dig till [maillistan](#) så får du mer info om allt som händer i byn!
Kontakta Lars-Olof: 0709-14 44 92 glibberg.1@tomelilla.nu

Värdekupong

Gårdsbutiken
Ingelsta Kalkon

15%
på ett
köp

Äntligen
grillsäsong!

INGELSTA KALKON
din lokala matleverantör

Lunch - catering - delikatesser

Gårdsbutiken på Österlen
tel: 0414-285 24

www.ingelstakalkon.se

Namn.....

Tel.....